

"Havf-muhabbet gibi âsarlarıyla, meyveleriyle, şu kâinatta ezdad birbiriyle çarpışıyor." Buradaki "havf" ve "muhabbet" zıtlığını açıklar mısınız?

Mesnevî'de "*Cemâline muhabbet etmek ve celâlınden havf etmek*" ifadesi geçer.

Allah'ın bütün cemalî isimleri muhabbeti gerektirdiği gibi, celâlî isimleri de havfı (korkuyu) gerektirir.

İnsanın manevî terakkisi de bu iki esas üzere gider. Muhabbet insanı ibadet âleminde terakki ettirirken, havf da takva vadisinde dereceler kat ettirir. Dünyadaki uhrevî ticarete muhabbet ve ibadet insanın kâr hanesini büyütürken, takva de zarar hanesini yok eder yahut küçültür.

Havf ve muhabbet konusunda Nur Külliyyatı'ndan bir hikmet dersi:

"Evet, *Hâlık-ı Zülcelâlınden havf etmek, Onun rahmetinin şefkatine yol bulup iltica etmek demektir. Havf bir kamçıdır, Onun rahmetinin kucağına atar. Malûmdur ki, bir valide, meselâ bir yavruyu korkutup sinesine celb ediyor. O korku, o yavruya gayet lezzetlidir. Çünkü şefkat sinesine celb ediyor. Halbuki, bütün validelerin şefkatleri, rahmet-i İlâhiyenin bir lem'asıdır. Demek havfullahta azîm bir lezzet vardır."*

"Madem havfullahın böyle lezzeti bulunsa, muhabbetullahta ne kadar nihayetsiz lezzet bulunduğu malûm olur."

"Hem Allah'tan havf eden, başkaların kasavetli, belâlı havfından kurtulur. Hem, Allah hesabına olduğu için, mahlûkâta ettiği muhabbet dahi firaklı, elemli olmuyor."(1)

Dipnotlar:

(1) bk. [Sözler, Yirmi Dördüncü Söz.](#)